

vanonderuit krant

Tweemaandelijks stadskrant september - oktober 2008 • jaargang 7 • n° 30

- voor een basisdemocratische én sociale aanpak
- redactie: Luc Van Espen, Stefaan Lanoo, Melinda De Vos, Lut Thoen, Mark Maes
- vu. Mark Maes - Willem Herreysstraat 29 - 2800 Mechelen • Afgiftekantoor 2860 St.Kat.Waver • P209002
- is je adres niet correct of is het veranderd, laat ons iets weten

De democratie voorbij

De politiek kan ons niet scheiden, de politiek krijgt dat niet voor elkaar. Al komen er nog zo'n beroerde tijden, de politiek drijft ons niet uit elkaar (Jaap Fischer)

Zelfs toen ik op trektocht was door dat 'andere' gedeelte van ons land werd ik nog geconfronteerd met het communautair aanzwellende gekakel. De zuiderse landgenoten begrijpen, net als wij, nog weinig van hoe de taalvork in de steel zit.

Nog in de vakantie schreef een *vanonderuit*krantlezer ons: "Als we naar 'de Walen' trekken, valt het ons op hoe vriendelijk de mensen er (nog) zijn. Het is vreemd dat 90 % van de mensen in Mechelen je niet teruggroeten als je hen groet. Ik durf een onbekende haast niet meer groeten".

Vreemd dus dat de om-te-zoenen-stad zo 'anoniem' aandoet. Mensen lopen voorbij, het hoofd naar de grond. Geen morgen- en geen avondgroet. Is het een soort van *fatsoenlijke onoplettendheid*? Of erger: een groeiende onverschilligheid?

Maandenlang volgen we bijna lijdzaam de pogingen van wie het land bestuurt om het te hervormen. Besluiteloosheid (of is het uitzichtloosheid) regeert het land, en dat zal straks zijn prijs hebben. Als verkiezingen niets veranderen, dan moeten ze worden verboden. Met wat we nu aan politieke toekomst hebben lijkt de democratie echt ver weg te zijn. Hoe zie jij een *communautaire* dialoog? Tussen kleine landsdelen? Ben je fier op *Plopsaland* waar ook senioren gratis weer *kinds* worden? Fier in Vlaanderen waar de kartelvorming meer kwaad dan goed doet? Ik hoop dat mensen zich niet zomaar laten uiteen halen. Ze hebben hopelijk nog wat *solidariteit* over.

Hoe gaan de politieke partijen om met de eigentijdse verwickelingen? Ik zie enkel een vertwijfelde houding ten aanzien van de grillige economie, en een gebrek aan vernieuwingsideeën. We zien zeker geen teken meer van *basisdemocratisch handelen*, wel: de mega-injectiespuit om het bankwezen te redden, de vestzakbroekzakoperaties, de betonnering en dus de ontgroening van de steden, de toenemende betutteling en kansarmoede, de opmars van het repressieve.

In deze tijden van politieke oeverloosheid lees ik graag de gedachten van mogelijke *'richtinggevers'*. Zo las ik dat sp-a-voorzitster Caroline Gennez terecht verwonderd raakte over het verhaal van de Amerikaanse democraat Barack Obama. Voor Obama komt de verandering niét uit Washington. De verandering gaat naar Washington. Als dat geen mooie *vanonderuit*-opfrissing is! Ik hoop dat onze sp-a-persoonlijkheid dit lokaal of zelfs landelijk vanuit *de basis* waarmaakt. Nochtans blijft ze er, op haar website, van uitgaan dat je enkel vanuit de overheid de situatie van mensen kan verbeteren...

Het zou getuigen van gevaarlijk geheugenverlies als de progressieven het verder zouden laten afweten. Het wordt te gauw gezegd dan zij geen verhaal meer hebben.

Is politiek vuil en vies? Zullen de mensen opnieuw naar een afstrafingskanaal zoeken voor de besluiteloosheid? De politiek, dat zijn wij. **Hoe langer we knielen voor onbehoorlijk bestuur met haar *geveinsde inspraak*, hoe dieper het zich wortelt.** De woorden van Obama indachtig kunnen we stellen dat, op gemeentelijk vlak, de

verandering niet vanuit het stadhuis komt. Wij zijn het die de broodnodige veranderingen daar zelf moeten binnenloodsen.

Intussen draait de mallemlen wel. Er wordt door bestuurders perfect ingespeeld op wat 'het volk' *lijkt* nodig te hebben. Neem nu bvb. het Mechels' gratis Maanrockfestival. Het is gratis maar niet gratis. Wat is het voordeel nog voor de Mechelaars? Wat kost ons de *festivalisering* van de stad? De dure politieomkadering? Handenvol gemeenschapsgeld, ons geld dus, terwijl de Mechelaar bijvoorbeeld voor de loop door zijn Maanstad 11 euro moet neertellen... Hoe valt dit te rijmen met de aangekondigde belastingvermindering van 12,50 euro per gezin? Misschien wordt daar straks de overlasttaks voor aangesproken: taks op wildplassen, spuwen, hinderlijk spel, sluikestorten, hondepoep.....

Maar er zijn middelen om de kritiek op het enge kortetermijnbeleid te sussen en de stad naar de buitenwereld toch te 'verbloemen'. Met de overdadige, over het wegdek tranende bloemenpiramiden wil 'het beleid' laten zien dat het stedelijk gebeuren in de volks-smaak valt. Die 'stedelijke natuur' is nep want verplaatsbaar. Mechelen is door de trossen bloemen

nog geen stad van **groene duurzaamheid**, zoals bvb. bomen dat kunnen geven. *Vanonderuit!* pleit sterk voor alles wat échte duurzaamheid laat ontwikkelen. Door binnen- en buitenstedelijk beton is Mechelen verder aan het ontgroenen in tegenstelling tot men wil

doen geloven. Het is een stad waar de fel betwiste Saturn-mediamarkt toch 'kleinschalig' (?) in de Bruul kan worden 'ingepast'.

De toeristische bulldozerpolitiek wordt gevoerd vanuit de prioriteiten van een kleine bevolkingsgroep. Verder is Mechelen zeker geen betaalbaar-voor-iedereen-stad. Er zijn wel degelijk mensen die een maandhuur van 350 euro niet kunnen betalen.

Van een gevoelige daling van de huurprijzen maakt de overheid overigens geen punt. Dát zou nochtans een van haar sociale prioriteiten moeten zijn.

Ten slotte is Mechelen (nog) geen zwembadstad, want het door het stadsbestuur gedroomde nieuwe zwembad op het sportpark De Nekker wordt geen 50 meterbad... Maar als we de recente persberichten mogen geloven zal Mechelen voor 70 procent tussenkomen in het exploitatieverlies (500.000 euro). Zo'n gemeenschapsvoorziening is altijd verlieslatend. Waar zijn we dus mee bezig terwijl er een **Zwempaleis** staat te verkommeren?

Laat ons wat groen en een boom die nog *echt* is (vrij naar Louis Neefs).

De ontgroening van Mechelen

Is het u ook al opgevallen dat er de laatste tijd meer en meer van die zogenaamde "verplaatsbare natuur" opduikt in het Mechelse stadsbeeld? We bedoelen hiermee dat je steeds meer planten, struiken en zelfs bomen in verplaatsbare bakken ziet staan.

Op vele plaatsen is dat functioneel en zelfs mooi. Denk maar aan de rij van bolgeschoren buxussen aan het einde van de voetgangerszone van de Bruul, op het voetpad ter hoogte van "autobussensluis" aan de Lamot-zijde van de Adegemstraat, of die op de afslag van de K. Astridlaan naar de Nieuwe Kapucijnenstraat. Telkens hebben ze de bedoeling om al te opdringerig blik-op-wielen uit de zones te houden die voor de zachte weggebruikers zijn bestemd.

Op andere plaatsen is het pure noodzaak. Denk maar aan de Grote Markt en de Veemarkt, waar er - letterlijk - een gat gaapt onder het plein, en waar de wortels van bomen in volle grond dus geen voedingsbodem zouden vinden.

Maar wat moet je denken van de boombakken in de Onze-Lieve-Vrouwestraat, en nu ook in de

Hanswijkstraat? Daar heeft men groeiende en bloeiende boompjes zonder pardon omvergezaagd en vervangen door een soort mandarijnenboompjes in gigantische stalen bakken van meer dan een meter hoogte.

'Leuk', denkt u misschien, 'da's handig om die plantvakken vrij te houden van honderdrollen en sluikstort.' Maar kan dat dan niet even goed gerealiseerd worden door een dichtgeweven net van bodembedekkende planten? 'Onmogelijk te realiseren en/of te onderhouden', hoor ik u repliceren? Kijk dan maar eens naar tal van voorbeelden in het stadscentrum waar dit blijkbaar wél mogelijk is geweest. In de Hanswijkstraat hebben de bodembedekkers zelfs kunnen groeien gedurende meer dan 20 jaar, en sommigen daarvan hebben nu zelf een hoogte bereikt van zowat een meter. En precies die gaat men nu koelbloedig uit hun habitat rukken, en vervangen door strakgelijnde en - hoe dan ook - kunstmatig ogende mandarijnenboompjes in camouflagegroen gespoten stalen bakken. "*Moa, menier, dad' is de stoal van den ienentwintigsten eeuw, hé! Ge moet toch meegaan met uwen tijd, niet?*"

Misschien wel, denken wij bij *Vanonderuit!*, maar moet dat dan meer dan 7.000 euro kosten? Per boombak, welteverstaan, niet voor het geheel! En exclusief de kosten voor het regelmatig begieten en onderhouden. Voor die prijs kunnen er heel wat fietsknelpunten opgelost worden, of openbare toiletten voorzien, of zoveel andere dingen die de eigen bevolking aanbelangen, en niet alleen de toeristen!

Wat mag het kosten?

Vanonderuit! koppelde dit thema aldus op de *speakers' corner* van haar nieuwe werkjaar aan een wedstrijd met de vraag "**hoe hallucinant de prijs wel is van zo één mandarijnenboompje-in-stalen-bak**"?

En wat bleek? Vele mensen hadden de prijs in hun achterhoofd, die ze ook zouden betalen als ze iets gelijkwaardigs (weliswaar iets kleiner) zouden kopen in het

tuincentrum achter de hoek: € 125 à € 200. Het was pas nadat wij hun de tip hadden gegeven dat je met de prijs van zo'n stuk verplaatsbare natuur een ganse voorgevel kan voorzien van nieuwe ramen (met superisolerend glas) én een nieuwe voordeur, dat er "biedingen" binnenkwamen met 3 nullen voor de komma.

De juiste prijs (uiteindelijke kostprijs inclusief verwijdering van de 'oude' bomen), welgeteld € 7.028,65 (!), werd uiteindelijk het dichtst benaderd door Greta Lambert, die recentelijk overigens ook haar buitenschrijnwerk vernieuwd heeft, en dus perfect op de hoogte was van de kosten die dat met zich meebrengt. Zij wint een gratis jaarabonnement op de *Vanonderuitkrant*.

Eindigt boomvakken-soap in Heihoek met bomen in zeepkisten?

Het lijkt er evenwel op dat ze bij de Groendienst deze dagen niet meer weten van welk hout pijlen maken. Kijk maar eens naar de boomvakkensoap in de wijk Heihoek. Toen, na de heraanleg van de straten in deze wijk, bleek dat ze bij de Groendienst geen mankracht meer ter beschikking hadden om de nieuw aangelegde boomvakken te voorzien van bodembedekkers, heeft het Buurtcomité Heihoek die taak op zich genomen. Bovendien maakten vrijwilligers van het buurtcomité 2 maal per jaar een zaterdag vrij om de boomvakken een onderhoudsbeurt te geven. Sommige buurtbewoners maakten er zelfs een erezaak van om hun "eigen" boomvak te beplanten, b.v. met tuinkruiden.

Aan dat jarenlange "peterschap" van buurtcomité en bewoners werd in september 2006 - toevallig of niet, precies één maand voor de verkiezingen - abrupt een einde gemaakt. Stadsarbeiders maakten toen plots, en zonder enige aankondiging aan wie dan ook, *tabula rasa* met alle beplanting in de boomvakken. Ze vervingen de soms gevarieerde en kleurige beplanting op enkele dagen tijd door monotone standaard - beplanting.

In het begin zag het er nog netjes en fleurig uit. Die maand september zou evenwel één van de droogste van de vaderlandse geschiedenis worden. Aangezien men bij 't Stad over het hoofd had gezien dat dergelijke plantjes in het begin liefst regelmatig water krijgen, stonden de meesten ervan tegen verkiezingsdatum er al behoorlijk verwelkt bij.

Ondanks deze flagrante slag in het gezicht van buurtbewoners die zich inzetten om hun wijk wat op te fleuren, heeft het Buurtcomité Heihoek opnieuw de draad opgenomen en nog enkele onderhoudsbeurten georganiseerd. Tot de Groendienst hun in februari 2008 een gelijkaardige loer draaide. De resterende beplanting werd eens te meer hardhandig verwijderd, met als excuus dat de betrokken arbeiders dachten dat het allemaal om onkruid ging. Deze keer werden de bakken echter aan hun lot overgelaten - er waren immers geen

De tweede en derde beste gokkers waren respectievelijk Carlo Saelens en Thomas Pluymers. Carlo wint daarmee een gratis Mechels bier in Café d'Hanekeef, en Thomas een gratis koffie in Café Sofa. Alle andere deelnemers krijgen gratis het eerstvolgende nummer van de *Vanonderuitkrant* toegestuurd. Proficiat aan de winnaars, en bedankt voor de deelname aan alle anderen!

verkiezingen in 't verschiep. Daarop heeft het Buurtcomité 'Foert' gezegd en zijn peterschap prompt verbroken.

Recentelijk kwam de Groendienst af met een nieuw voorstel voor 'duurzame vergroening' van de boomvakken in de Heihoek. Het komt erop neer dat men rond elke boom een rasterwerk zou plaatsen (het genre waarin men in de herfst afgevallen bladeren pleegt te verzamelen), waarop men dan klimop zou laten groeien. Allemaal goed en wel, ware het niet dat men de niet-beschermde uithoeken van de vakken zou opvullen met dolomiet. Een beter materiaal kunnen honden en katten zich niet dromen om hun gevoeg in te doen! Bovendien valt te vrezen dat de rasterwerkmanden als vuilnisbak zouden fungeren, bij gebrek aan reguliere vuilnisbakjes in de onmiddellijke omgeving.

Nochtans zou de oplossing eenvoudig kunnen zijn: beplant de boomvakken in de herfst. Geef ze voldoende meststoffen en water, en – vooral - geef hen de nodige nazorg tot ze, na een jaar of wat, goed en wel gelanceerd zijn. Daarna heb je er geen omziens meer naar, en heb je als Stad zélf het "duurzame groen" gerealiseerd, dat je nu via tegeltuintjes e.d. aan de burgers probeert aan te praten.

Maar ja, waarom het makkelijk maken als het moeilijk ook kan? Ik zie de Heihoek nog eindigen met plantvakken vol bomen in ...zeepkisten. Dit bij gebrek aan budget voor een design-groene stalen bak in dit niet-toeristisch gedeelte van de stad ...

Derde parkeercatacombe onder de Wollemarkt. Mechelen wordt kaas met gaten.

Velen pleiten voor een auto-arme stad, maar het beleid heeft er weinig oren naar. Er is geen moed om de 'minder-verkeer'-visie te proberen waardoor de auto slechts tot de rand zou worden toegelaten. Dat is nochtans haalbaar, want Mechelen heeft een kleine doormeter. In tegenstelling daarvan wil men de auto tot in de stadskern blijven aanzuigen. Het stedelijke mobiliteitsbeleid zit dan ook compleet fout : terwijl er bij de stedelingen meer en meer een mentaliteitswijziging optreedt wat mobiliteit betreft (met gunstige invloed op het milieu) zijn er beleidsmatig weinig signalen die erop wijzen dat het Stadsbestuur deze weg is ingeslagen. Hierin worden we maar matig ondersteund (infrastructuur), terwijl de bezoeker niet aangemoedigd wordt om ons voorbeeld te volgen. Integendeel: hier blijven indrukwekkende infrastructuurwerken elkaar opvolgen opdat de gebruikers van blik op vier wielen zo dicht mogelijk en veilig bij hun bestemming kunnen parkeren. Zo is het de Grote Markt en de Veemarkt vergaan, en tot een zelfde ondergrondse parkeergarage onder de Wollemarkt is intussen beslist.

De Katelijne- en G. de Stassartstraat blijven aldus met evenveel (en straks omwille van het parkeerrendement nog meer) verkeer zitten. Het vervoer met kleine bussen om de binnenstad te doorkruisen zal hiervan hinder ondervinden en ook voor de zachte weggebruiker heeft méér autoverkeer gevolgen.

Wie binnen de stadsmuren woont draagt eigenlijk door dit van buiten Mechelen komend autoverkeer àlle lasten, en van de inning van de parkeergelden door privé-firma Vinci komt bitter weinig terug in de stadskas.

Het ligt dus voor de hand dat de Mechelaars die, vanuit milieuvriendelijke overtuiging, in het dagelijks stadsverkeer zachte weggebruiker zijn geworden een *quote* leefbaarheid terugkrijgen.

Het moet wél gezegd dat de pleincreatie, die door het ondergronds wegstoppen van auto's ontstaat, een meerwaarde aan de omgeving geeft. We kunnen dan ook best ijveren voor het maximale behoud van wat er aan groen op de Wollemarkt nog rest. Dit behoud werd door het beleid als voorwaarde bij de nieuwe parkeercatacombe vooropgezet, maar het valt te betwijfelen of de bomen die er nu staan de betonbodem van morgen zullen trotseren.

Ook over de beleving van de nieuwe oase zou samen met de bevolking moeten worden nagedacht. Werd er enig stadsdebat aan gewijd? De zitmogelijkheid, die nu op de andere pleinen als een tekort wordt ervaren, zou dit keer beter kunnen. Als we naar creatieve steden om ons heen kijken blijken de zitelementen als rustmeubilair er heel belangrijk te zijn. Laat ons hopen dat het Stadsbestuur dus van de fouten van de andere aangelegde pleinen heeft geleerd.

Mechelen Klimaatstad

Op zaterdag 27 september 2008 stonden de mensen van Klimaatgroep Mechelen eveneens aan Opsinjoor met de boodschap: 'Wacht niet op mirakels om energie te besparen.' Ze slaagden erin in het kader van de actie 'Klimaatwijken' nieuwe energiespaarders en -meesters voor hun kar te krijgen.

Na een cursus energiebesparing kunnen die nieuwe *gangmakers* aan de slag en kunnen ze gezinnen bijstaan in het uitproberen van allerlei energiebesparingstips. De actie die nu lopende is, is eigenlijk een weddenschap van een groep van 5 tot 15 gezinnen die, tussen 1 november 2008 en 30 april 2009, 8% energie probeert te besparen. *Vanonderuit!* schreef zich prompt in als klimaat*team* (want betere term dan *Klimaatwijken*), en roepen via deze weg op om hetzelfde te doen. Meer info : www.klimaatwijken.be.

Een stad om te zoenen

In de zomermaanden gaat geen dag voorbij of er is ergens een straat in feest. De straat wordt huiselijk volgepropt met gezelligheid. Het heeft weinig belang hoe de contacten groeien, al zittend, al drinkend, al samen bakkend boven de bbq, al zingend en ja, al dansend.

De onnodig georganiseerde *stoel-voor-de-deur-voorjaars-actie* wordt een spontaan gebeuren, net als vroeger. Nu brengt het burens – die elkaar in eigen straat zelfs niet kenden - dicht bij elkaar. Zo beschouwd kan je het geheel van feestvierende wijken nu *een stad om te zoenen* noemen, niet te verwarren met de gekende pancartes van die actie die werden uitgedacht om preventief het zwerfvuil te trotseren. Mensen lopen zo'n borden uiteindelijk onverschillig voorbij. Daarentegen zullen de *feeststraten* wel netjes worden achtergelaten. Er is immers *van onderuit* een verantwoordelijkheidsgevoel ontstaan. *De straat* samen ervaren schept een band. En daar komen veel goede dingen uit voort.

De Mechelse Speakers' Corner: het woord weer openbaar! Zeg ook eens ùw gedacht.

Op zaterdag 27 september namen sprekers weer de bierbak in en lanceerden thema's van o.a. "de betonnering van de stad", "de ontgroening van de stad", "de actie voor klimaatwijken" en "voor koopkracht en werk".

De *Speakers' Corner* gaat door op de **laatste zaterdag** van de maand om **5 voor 12** op de Grote Markt ter hoogte van Opsinjoor.

Volgende keer: 25 oktober 2008. Reeds aangekondigde thema's : dag/week van het klimaat

---

Hoezo *vanonderuit*?

Blijf ons volgen in deze en volgende *vanonderuitkranten* of op onze site www.vanonderuit.be.

Steunen (€ 5, of extrasteun: € 10) kan op rekeningnummer 737-0176864-76. Bedankt! Als je ons je (mail-)adres opgeeft (info@vanonderuit.be of 015/42 09 18), dan sturen we je automatisch de *vanonderuitkrant*.